

การศึกษาโครงสร้างมหาวิทยาลัยแม่โจ้เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ

THE STUDY OF MAEJO UNIVERSITY STRUCTURE

FOR ACADEMIC EXCELLENCE

จินดา จันท์

JINDA JUNEER

สมวงศ์ ทิพย์ประจักษ์

SOMWONG THIPPRAJAK

สำนักงานอธิการบดี

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์โครงสร้างของมหาวิทยาลัยในระบบราชการ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ 2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์โครงสร้างของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล ที่มีผลดีต่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ 3) เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและโครงสร้างที่เหมาะสมที่จะเอื้อให้มหาวิทยาลัยแม่โจ้พัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารและคณาจารย์มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 9.6 เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย ร้อยละ 3.0 เป็นหัวหน้าภาควิชา และร้อยละ 87.4 ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางบริหาร จากการศึกษาโครงสร้างของมหาวิทยาลัยในระบบราชการเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการทุกด้าน ทั้งด้านโครงสร้างการบริหารและธรรมรัฐ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารการเงินและทรัพย์สิน การบริหารวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากความไม่คล่องตัวและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เป็นกรอบในการบริหารมหาวิทยาลัยตามระบบราชการ ดังนั้นโครงสร้างของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลซึ่งไม่เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นนิติบุคคลภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ บุคลากรมีสถานภาพเป็นพนักงานของรัฐไม่อยู่ภายใต้กฎหมายแรงงาน มีระบบการเงินที่คล่องตัว ตรวจสอบได้ และได้รับการจัดสรรงบประมาณในรูปแบบเงินก้อน กลไกการบริหารประกอบด้วยสภามหาวิทยาลัยและสภาวิชาการ เน้นการตัดสินใจให้การวินิจฉัยสั่งการสิ้นสุดที่สภามหาวิทยาลัย แยกการตัดสินใจและวินิจฉัยด้านบริหารและวิชาการออกจากกัน มุ่งเน้น

การบริหารทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงเป็นโครงสร้างที่มีผลดีต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ในส่วนของความคิดเห็นของบุคลากรพบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะมีการปรับปรุงโครงสร้างมหาวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

ABSTRACT

The goals of this study were as follows : (1) study and analyze organizational structure of Maejo University under the bureaucratic system , that is a constraint in the academic development of the University, (2) Study and analyze organizational structure of Maejo University as an autonomous university leading to academic excellence, and (3) to come up with an appropriate model of organizational structure of academic excellence Data were obtained from questionnaire survey to the staff of Maejo University.

The results showed that respondents to the questionnaire were distributed as follows : a) 9.6% were administrators, b) 3.0% were department heads, and c) 87.4% were both academic and non – academic personnel. This study also showed that the bureaucratic system is a constraint in the development of Maejo University for academic excellence in its administrative aspects such as finance and property as well as its academic aspects. This was due to the inflexibility and set of rules in a bureaucratic system. The structure of an autonomous university is not bureaucratic and government enterprise. On the other hand, the personnel of an autonomous university are legal persons under the jurisdiction of the state government and the labor law and with flexible, transparent or accountable financial system with block budgeting mechanism of administration is composed of university council and academic council where decision – making culminates from the university council, separating administrative from academic decisions. In pursuit of academic excellence, the structure of an autonomous university will lead towards the academic development of Maejo University personnel to improve its structure as an autonomous university.